

Sygn. akt IV CSK 413/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa D.S.
przeciwko (...) Zakładowi Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w W.
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 marca 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz pozwanego 5400 (pięć tysięcy
czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki D. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 marca 2020 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zagadnienie prawne przedstawione jako istotne w skardze kasacyjnej dotyczy zakresu podstawy faktycznej roszczenia o zadośćuczynienie z tytułu nowej krzywdy doznanej w wyniku zdarzenia, którego skutki były już przedmiotem rozstrzygnięcia w poprzednich sprawach. Skarżąca domaga się wyjaśnienia, czy w takiej sytuacji podstawę sporu niezbędną do ustalenia, czy doszło do wystąpienia „nowej krzywdy”, determinuje porównanie okoliczności faktycznych przytoczonych w uzasadnieniu tego pozwu z okolicznościami wskazanymi w uzasadnieniach

pozwów w poprzednich sprawach, czy z okolicznościami ustalonymi w ramach całokształtu postępowania dowodowego w tych sprawach. Skarżąca przedstawiła ten problem w formie pytania, czy uznanie przez sąd, że okoliczności faktyczne zawarte w uzasadnieniu kolejnego pozwu są tożsame z okolicznościami ustalonymi w toku postępowania dowodowego w poprzednich sprawach, ale nieprzytoczonymi w uzasadnieniu pozwów inicjujących te sprawy, nie stanowi pozbawienia strony prawa do decydowania, co stanowi podstawę faktyczną jej powództwa i w związku z jakimi schorzeniami domaga się zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (w jakich schorzeniach upatruje powstanie krzywdy). Ponadto - czy podstawę faktyczną powództwa wyznaczają okoliczności podniesione w uzasadnieniu pozwu, czy ustalone w ramach całokształtu postępowania dowodowego w toku danego procesu; oraz - czy wyłączona jest możliwość uznania „nowej krzywdy” w sytuacji ustalenia przez sąd, że sytuacja zdrowotna powódki nie odbiega od tej, która istniała w czasie wyrokowania w poprzednich sprawach o zadośćuczynienie, mimo że podstawą żądania w tych sprawach były okoliczności dotyczące dolegliwości stanowiących jedynie część istniejącej wówczas ogólnej sytuacji zdrowotnej powódki.

Stwierdzić należy, że przedstawione przez skarżącą zagadnienie prawne sprowadza się wyłącznie do zarysowania jej wątpliwości, bez sprecyzowania przepisów prawa, z którymi miałyby być związane i przedstawienia jurydycznego wyводу uzasadniającego ich występowanie.

Dostrzeżenia wymaga również, że w uzasadnieniu podstaw skargi skarżąca starała się nawiązywać sporadycznie do tych problemów prawnych. Trzeba jednak przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, obydwie nie

publ.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Na marginesie jedynie należy zwrócić uwagę, że nawet przy uwzględnieniu tych spostrzeżeń skarżącej brak jest podstaw do przyjęcia, iż miałyby one wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. W okolicznościach niniejszej sprawy bowiem ową „nową krzywdą”, wobec niezaskarżenia przez pozwanego wyroku Sądu pierwszej instancji, ostał się brak zdolności do samodzielnej egzystencji. Skarżąca nie zdołała zakwestionować zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego co do zaistnienia, będącej podstawą roszczenia, „nowej krzywdy” rozumianej jako całkowicie odrębna krzywda, której nie można było w ramach podstawy poprzedniego sporu przewidzieć. Skarżąca nie zakwestionowała także zastrzeżeń w zakresie związku przyczynowo – skutkowego z „nową krzywdą”, gdyż ustalono, że powódka w 2005 r. upadła kilka razy i od tego czasu nie porusza się samodzielnie, ponadto zaniedbała rehabilitację, co pogłębiało negatywny stan jej zdrowia. Jak dostrzeżono w judykaturze, nie należy dopatrywać się jakiejś odrębnej krzywdy wtedy, gdy w rzeczywistości ujawniona zostaje tylko nowa okoliczność powodująca jedynie rozrastanie się istniejącej już dawniej i znanej sądowi krzywdy. Gdyby jednak w przyszłości została ujawniona inna krzywda, całkowicie odrębna, której nie można było w ramach podstawy poprzedniego sporu przewidzieć, to wówczas będzie to nowa krzywda, która nie była przedmiotem rozstrzygnięcia i nie mogła być tym samym objęta powagą rzeczy osądzonej (wyrok SN z dnia 20 października 2004 r., sygn. akt I CK 321/04, nie publ., z powołaniem się na uchwałę 7 sędziów SN - zasadę prawną z dnia 21 listopada 1967 r., sygn. akt III PZP 37/67, OSNC 1968, nr 7, poz. 113, zob. także wyroki SN z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt II CSK 182/14, www.sn.pl, z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt II CSK 179/13, OSNC-ZD B/2015, poz. 22, z dnia

7 marca 2013 r., sygn. akt II CSK 364/12, www.sn.pl, z dnia 29 maja 2000 r., sygn. akt III CKN 806/98, nie publ., z dnia 5 listopada 1999 r., sygn. akt III CKN 1197/98, nie publ. i postanowienie SN z dnia 22 lipca 2015 r., sygn. akt I PK 231/14, nie publ.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw